

Almere, 3 maart 2025

NOTITIE: Herziene Bouwproductenwet (CPR) gaat ruim 11.700 MKB-ondernemers in de toeleverende bouw zwaar raken

Op 18 december 2024 is de herziene Bouwproductenverordening (Construction Product Regulation, CPR) officieel gepubliceerd en daarmee per 5 januari 2025 van kracht geworden. De CPR bevat een nieuwe, voor MKB bedrijven de zeer ingrijpende verplichting voor producenten/fabrikanten om van alle bouwproducten met een geharmoniseerde norm de milieubelasting te bepalen en te declareren (CE-markering) als zij dat product op de markt willen brengen.

Deze verplichting vergt het aantrekken van unieke kennis, extra capaciteit en gaat gepaard met hoge kosten en administratieve lasten. Na een eerste analyse van Centrum Hout zullen hierdoor naar schatting 11.765 MKB-bedrijven (CBS, 2024) getroffen worden als er geen verruiming van de uitvoeringsmogelijkheden worden toegestaan door de Europese Commissie. Bedrijfssluiting voor met name micro-ondernemingen, zijnde ca.78% van alle MKB bedrijven in de toeleverende bouw, moet worden gevreesd.

Het uitvoeren van een milieuanalyse, ofwel 'levenscyclusanalyse' (LCA) is voor MKB-ers een grote uitdaging vanwege de complexiteit, de benodigde gespecialiseerde kennis, de uitgebreide dataverzameling als ook de afhankelijkheid van andere partijen die de milieudata moeten aanleveren. Het gaat namelijk om de milieubelasting van de hele keten; o.a. van grondstof – producent - via transport - eigen bewerkingen - bewerkingen door derden - via toepassing in de bouw - beheer en onderhoud - sloop - afvalverwerking tot aan recycling en hergebruik. Zaken die veel verder gaan dan de activiteiten van de betreffende MKB-er, maar waarover hij wel een uitspraak moet doen en verantwoordelijk wordt gehouden.

Slechts een beperkt aantal MKB-bedrijven zal over de benodigde middelen en expertise beschikken om LCA's intern uit te voeren. Het merendeel zal hiervoor gespecialiseerde LCA-professionals moeten inhuren. Ook in het geval van inhuur zal het MKB bedrijf een medewerker moeten vrijmaken voor dataverzameling, dataverwerking, administratie en compliance zaken. Gezien de complexiteit en bijbehorende kennisniveau zal hiervoor zeer waarschijnlijk een gespecialiseerde medewerker moeten worden aangetrokken of ingehuurd.

Als voorbeeld, 87% van de bedrijven in de houtsector heeft minder dan 10 werknemers (CBS, 2024). Deze bedrijven zijn gespecialiseerd in het project specifiek produceren van producten, hetgeen mogelijk is door de unieke bewerkingseigenschappen van de grondstof hout. Dit betekent echter wel dat er honderden tot soms wel enkele duizenden milieuprofielen per bedrijf per jaar gemaakt zullen moeten gaan worden. Eén milieuprofiel kost tussen de €7.000,- en €30.000,-.

De nieuwe eis geldt natuurlijk niet alleen voor MKB-bedrijven in de houtsector, maar voor alle producenten van bouwmaterialen, zoals in de staal-, kunststof-, beton- en keramische sector (zie figuur en overzicht bijlage).

Figuur: Bouwmaterialen waarvoor een geharmoniseerde norm moet worden opgesteld in het kader van de CPR.

De CPR voorziet wel in uitzonderingen en versimpelde procedures voor het MKB en ook micro-ondernemingen, maar die zijn niet of nauwelijks toepasbaar als het gaat om toelevering aan nieuwbouw of renovatieprojecten. Brussel accepteert wel 'worst-case' milieuprofielen als niet voor alle producten aan de eis kan worden voldaan. Dat kan de kosten beperken, maar werkt in de praktijk negatief als het gaat om de concurrentiepositie in de markt en tast daarmee het verdienvermogen van het MKB-bedrijf aan.

Naast de kosten voor het opstellen van de milieuprofielen per product, zijn er ook kosten voor het – vanwege conformiteit – verplicht inschakelen van een Notified Body. Deze is verantwoordelijk voor de controle op de gebruikte productiemiddelen, de gebruikte software, de gebruikte data en de uitkomsten van de milieuprofielen. Dit brengt aanvullende, jaarlijkse kosten met zich mee. Bij wijzigingen in de eisen, of veranderingen met een negatieve impact op het milieuprofiel van een product, is de MKB-er verplicht zijn milieuprofielen snel te corrigeren.

Aanpassing regels voor MKB noodzakelijk

De afgelopen 12 jaar is door de brancheverenigingen voor bouwmaterialen zwaar geïnvesteerd in het maken van branche-representatieve milieuprofielen voor hun grondstoffen en producten, de zogenaamde Categorie 2 data. Deze milieuverklaringen zijn opgenomen in de Nationale Milieudatabase en worden op dit moment gebruikt voor het maken van de verplichte Milieuprestatieberekening Gebouwen (MPG). De nieuwe CPR staat het gebruik van deze generieke data echter niet toe.

Om de MKB-bedrijven te ontlasten zou dit wel toegestaan moeten worden net als 'shared IT' (gebruik van data van derden). In Nederland zijn deze Categorie 2. data representatief, volgens uniforme Europese regels opgesteld en gecontroleerd, en daarmee onderling vergelijkbaar en betrouwbaar.

Centrum Hout verzoekt alle relevante bedrijfsleven- en overhedenpartijen om dit onderwerp bij de Europese Commissie onder de aandacht te brengen, zodat oplossingen gevonden kunnen worden om de beschreven administratieve en financiële lasten als gevolg van de CPR voor het MKB-bedrijfsleven te beperken of bij voorkeur te voorkomen.

Mochten er vragen zijn naar aanleiding van deze notitie, dan verneem ik dat graag.

Met vriendelijke groet,
CENTRUM HOUT

A handwritten signature in blue ink, consisting of several overlapping loops and a final flourish, positioned above the printed name.

Paul van den Heuvel
Directeur